

רח' הדקל 10 חדרה 38220 טלפקס: 04 - 6344476 ; נייד: 050-5382160 ; 050-6930972
דואר אלקטרוני: y_orly@netvision.net.il אתר: www.yorly.com

בעיות מוטוריות (DCD) בקרב בעלי ADHD

ד"ר אורלי יזדי-עוגב

מכשירה מאבחנים ומטפלים בתפקודי למידה, וויסות חושי ומוטוריקה

הפרעה התפתחותית בקואורדינציה (DCD) בקרב בעלי לקויות למידה

מחקרים שבדקו את הנושא מצאו כי כמות לא מבוטלת של תלמידים עם ליקויי למידה מציגים התנהגות מוטורית שאינה מספקת. ילדים אלה בדרך כלל מתוארים כחסרי קואורדינציה או כמסורבלים תנועתית. הם מציגים חוסר יעילות בהתנהגות המוטורית, מה שמוביל לקשיים בלימוד, הקשורות למערכות התחושתיות ולמערכות התפיסתיות והקוגניטיביות. הוא הדין בעת הוצאה לפועל של תנועה, שתוצאותיה נראות לעין .

ילדים עם ליקויי למידה, נוטים להציג עיכוב ביחס ר בני גילם ללא ליקויי למידה, בביצוע המיומנויות המוטוריות. חלק מהילדים עם ליקויי למידה מציגים ליקויים מוטוריים ספציפיים ואחרים מציגים מסורבלות בתנועה, אשר כוללת רמת הישגים נמוכה בשיווי משקל, קשיים בתפיסה חזותית, ורמת קואורדינציה נמוכה. היכולת לתאם בין תנועתיות אברי הגוף השונים – רמת הקואורדינציה, נמצאה לקויה אצל ילדים עם ליקויי למידה. ליקויים אלו מתבטאים בדרך כלל בחוסר סימטריות בתנועות הגוף, כשצד אחד של הגוף או אחד הגפיים נמצא במצב נוקשה בלי שיתרום לשיווי המשקל הדינאמי של הגוף בזמן ריצה, קפיצה, דילוג, וכדומה. חוסר קואורדינציה מתבטא אף בליקויים בשטף התנועה, או בביצוע תנועות מיותרות הגורמות לבלבול תנועתי ולתנועות מגושמות וחסרות תיאום. אצל הילד לקוי הלמידה הסרבול התנועתי יופיע בדרך כלל בזמן ריצה כשהידיים נעות לצדדים ללא תיאום ובו

זמנית הראש מסתובב מצד לצד. דפוס תנועתית זה גורם לאיבוד אנרגיה שלא לצורך, פוגם במיומנויות הדורשות דיוק שליטה תנועתית ולכבדות בתנועה. במחקרים נימצא כי 60% מכלל ילדי בית הספר היסודי המוגדרים כלקויי למידה סובלים גם מבעיות רציניות בלמידת מיומנויות מוטוריות. לכן, הועלתה הצעה כי יש להתייחס לקבוצת הילדים המוגדרים כבעלי סרבול מוטורי כאל תת קבוצה ברורה של אוכלוסיית הילדים בעלי לקויות למידה. כך גם קיימת דיעה כי יש להתייחס אל קבוצת הילדים בעלי בעיות מוטוריות כאל ילדים בעלי ליקויים בלמידה המוטורית. הליקויים בלמידה המוטורית מהווים סוג נוסף (ולאו דווקא תופעה נלווית), אשר בו קיימת בעיית הלמידה: כיצד לנוע ביעילות. מעט ידוע על הילדים בעלי ליקויים בלמידה המוטורית, מכיוון שבעיות התנועה נחקרו בדרך כלל כמשניות אצל ילדים, שזוהו כבעלי בעיות התפתחותיות אחרות. יש המתארים את ההפרעה בקואורדינציה בקרב ילדים בעלי לקויות למידה כתסמונת נלווית שבאה לידי ביטוי בקשיים במוטוריקה העדינה והגסה. בעוד שחלק מהילדים לקוי הלמידה אינם מציגים ליקויים בתפקוד המוטורי הרי ישנם כאלה שליקויי הלמידה העיקרי שלהם מתבטא במיוחד בחסרים בתפקוד המוטורי או בהתנהגות המוטורית. בדרך כלל תנועתם אינה תואמת למצב ואינה יעילה להשגת מטרה מסוימת למרות העדר בעיה נוירולוגית- מוטורית ילדים לקויי למידה נכשלים בביצוע מיומנויות מוטוריות נורמטיביות לגילם.

בניסיון למצוא פרופיל אחד לליקויים המוטוריים בקרב ילדים עם ליקויי למידה, נראה כי ישנה חשיבות רבה למרכיבים ההתפתחותיים הבאים: מרכיב תחושת מוטורי, שיווי משקל, מוטוריקה עדינה. למרות עובדה זו לא ניתן לאפיין את הפרופיל המוטורי של ילדים עם ליקויי למידה, מאחר וקבוצת ילדים זו הנה הטרוגנית מאד ויש להתייחס אל כל ילד באופן פרטני.

ליקויי למידה, מוטוריקה גסה, מוטוריקה עדינה, הפרעה התפתחותית בקואורדינציה, שיווי משקל, לקויות למידה, סרבול מוטורי.